

Карпенко Н.В.
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна
nataly_karpenko@ukr.net
Своробович Л.М.
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна
lilisvor@gmail.com

КОУЧИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТА

В сучасному світі значного поширення технологія коучингу набула у сфері менеджменту, де її розглядають як партнерські стосунки, у яких коуч допомагає своєму підопічному досягнути бажаного результату в особистісному і професійному аспекті, супроводжує його в досягненні поставлених цілей, мотивує і надихає.

Коучинг – це мистецтво сприяти підвищенню результативності, навчанню і розвитку іншої людини. Феномен коучингу полягає не лише у його навчальних можливостях, а також у формуванні соціальної культури саморозвитку та самовдосконалення.

На сьогоднішній день студентоцентричний підхід у системі вищої освіти передбачає переорієнтацію на особистість студента як активного суб'єкта навчального процесу. Тенденції переходу від викладання до самокерованого навчання, ставлять задачі перед викладачами ЗВО використовувати коучингові методики та технології, спрямовані на активізацію студентів і мотивування їх до навчання, власної реалізації, постійного самовдосконалення, безперервної самоосвіти.

Основна задача коуча полягає не у тому, щоб навчити, а у тому, щоб стимулювати самоосвіту з метою, щоб в процесі діяльності людина могла сама знаходити і отримувати необхідні знання. Коучинг є одним із різновидів інноваційної освітньої практики.

Коучинг як інноваційна технологія освіти покликана забезпечити внутрішню стійку мотивацію студента до опанування професійними компетентностями. Основне завдання коуча — виявити та реалізувати потенціал особистості; навчити використовувати всі можливі ресурси для досягнення успіху; знаходити оптимальний варіант дії, що дає змогу при мінімальних зусиллях досягати максимального результату [1, с. 101].

Задача коуча – організувати продуктивний діалог, стимулювати самостійне усвідомлення і переосмислення свого накопиченого досвіду, генерацію нового досвіду, реалізацію прийнятих рішень в житті та професійній діяльності.

Коуч допомагає студенту самостійно уточнити, прояснити і сформулювати свої життєві, професійні та ділові цілі і задачі, сфокусувати увагу на задачах розвитку, шукати як внутрішні, так і зовнішні ресурси, знаходити альтернативи дій, розробляти плани, перевіряти їх на реалістичність, приймати на себе відповідальність за їх реалізацію, тобто орієнтується на особистість студента і, таким чином, являє собою елемент особистісно-орієнтованого підходу [2, с. 4].

Коучинг - це система реалізації соціального, особистісного та творчого потенціалу учасників процесу розвитку з метою отримання максимально можливого ефективного результату.

Формування у студента впевненості в собі, віра у власні можливості, адекватна самооцінка є фундаментом високої навчально-пізнавальної мотивації, формування відповідальності за навчання. При цьому реалізувати коучинг у сфері освіти повною мірою можна лише тоді, коли студент безпосередньо сам зацікавлений у здобутті знань, умінь для досягнення власних цілей [1, с. 101].

Викладач, який використовує коучинговий підхід, за допомогою відкритих питань, актуалізує внутрішні ресурси особистості студента і супроводжує його в процесі розвитку, дозволяючи прийняти відповідальність за самостійно знайдені на цьому шляху рішення та спланувати їх досягнення, пізнати себе і свій потенціал [3].

Оскільки коучинг прямо пов'язаний з системою мотивації, то застосування коучингового підходу в процесі навчання призводить до того, що вмотивований

студент ефективніше виконує свою роботу, а отже, результативно впливає і на рівень своєї професійної підготовки. Мотиваційна дія коучингу на цільові орієнтири студента включає: - зростання самооцінки; - розуміння основних завдань, поставлених перед студентом, що надалі впливає на результативність його навчання; - професійне зростання; - формування та розвиток відчуття відповідальності; - формування креативного мислення, творчого підходу до вирішення поставлених завдань тощо.

В основі коуч-підходу в освіті є вміння викладача формулювати важливі потужні запитання, які сприятимуть визначенню потреб і сподівань студентів, стимулюють мислення, змушують мобілізувати попередні знання і досвід, розкрити потенціал. Такі потужні запитання допомагають проаналізувати явище, проблему, ситуацію всебічно, розвивають інтерес до вивчення теми, стимулюють потребу в отриманні відповідей, заохочують до обґрунтування власної позиції [3].

Таким чином, сучасний викладач в своїй професійній діяльності має виконувати роль коуча, використовувати коучингові методики, техніки та інструменти. Використання коучингу в системі вищої освіти дозволяє студентам досягти мети набагато ефективніше і швидше, отримати впевненість у правильності обраного напрямку розвитку. Коучинг в освіті — це творча взаємодія рівноправних учасників освітнього процесу, спрямована на виявлення та реалізацію потенціалу студентів для досягнення ними високого освітньо-професійного, соціального, особистісного розвитку. Коучингові технології підвищують культуру викладання, сприяють розвитку та самореалізації студентів.

Список використаних джерел:

1. Поберезська Г.Г. Коучинг як педагогічна технологія студентоцентричного навчання у ВНЗ // Педагогіка професійної освіти. – 2017. - №4 (58). – С. 99-107.
2. Єфімова О.М., Жицька С.А. Коучинг як складова особистісно-орієнтованого навчання у професійній підготовці студентів вищих навчальних закладів // Науковий огляд. - № 4 (36). – 2017. – С. 1-10.
3. Хоменко-Семенова Л.О. Коучинг як ефективна технологія формування успішного студента // Вісник НАУ. - № 7. – 2015.— Режим доступу: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/10242>